

РОЗДІЛ 10 СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА

УДК 347.965.6

ПЕРЕВІРКА ВІДОМОСТЕЙ ПРО ДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПРОСТУПОК АДВОКАТА ЯК ПОЧАТКОВА СТАДІЯ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО АДВОКАТА

CHECKING INFORMATION ABOUT DISCIPLINARY OFFENSE LAWYER AS THE INITIAL STAGE OF THE DISCIPLINARY PROCEEDINGS REGARDING LAWYER

Заборовський В.В.,
*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
Ужгородського національного університету*

У статті досліджено правову природу стадії перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката як початкову стадію дисциплінарного провадження щодо адвоката. Стаття розкриває сутність та значення стадії перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката.

Ключові слова: адвокат, адвокатська діяльність, дисциплінарна відповідальність адвоката, процедура дисциплінарної відповідальності, стадія дисциплінарної відповідальності, перевірка відомостей, письмове пояснення адвоката.

В статье исследуется правовая природа стадии проверки сведений о дисциплинарном проступке адвоката как начальная стадия дисциплинарного производства в отношении адвоката. Статья раскрывает сущность и значение стадии проверки сведений о дисциплинарном проступке адвоката.

Ключевые слова: адвокат, адвокатская деятельность, дисциплинарная ответственность адвоката, процедура дисциплинарной ответственности, стадия дисциплинарной ответственности, проверка сведений, письменное объяснение адвоката.

In this paper, an analysis the legal nature of the stage background check of misconduct lawyer as the initial stage of the disciplinary proceedings against the lawyer. The article reveals the essence and value of the stage background check of misconduct of counsel.

Key words: lawyer, legal profession, disciplinary responsibility, disciplinary responsibility procedure, step disciplinary action, verification of information, written explanation of a lawyer.

Постановка проблеми. Актуальним під час розгляду правової природи дисциплінарної відповідальності адвоката залишається питання про процедуру притягнення його до такої відповідальності, зокрема і такої початкової стадії цієї процедури, як перевірка відомостей про дисциплінарний проступок адвоката.

На стадії перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката ще немає винної особи, а тому на цій стадії вирішується питання не про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності, а про наявність у його діяннях ознак дисциплінарного проступку. Актуальність теми полягає в тому, що вказана стадія є основою для всіх подальших стадій процедури притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Стан дослідження. Проблема визначення правової природи такої початкової стадії дисциплінарного провадження щодо адвоката, як перевірка відомостей про дисциплінарний проступок була предметом досліджень багатьох науковців. Серед учених, які досліджували окремі аспекти цієї проблеми, доцільно виокремити праці О.О. Бусуриної, Т.В. Варфоло-

меєвої, Т.С. Коваленка, А.С. Савич, С.Ф. Сафулька, О.В. Просянюк, А.В. Рагулина, Д.П. Фіолевського та інших.

Метою статті є аналіз правової природи стадії перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката як початкової стадії дисциплінарного провадження щодо адвоката. Основними **завданнями** автор ставить перед собою такі: розкрити сутність та значення стадії перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката; проаналізувати норми національного законодавства, що регулюють це питання; та на основі проведеного аналізу виявити прогалини та недоліки правового регулювання, що стосуються початкової стадії дисциплінарного провадження щодо адвоката.

Виклад основного матеріалу. Перш ніж порушити дисциплінарне провадження щодо адвоката після отримання допустимого приводу (заяви (скарги) щодо поведінки адвоката, яка може бути підставою для дисциплінарної відповідальності), потрібно здійснити перевірку відомостей про такий дисциплінарний проступок адвоката. А відповідно

до положень ст. 37 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [1] така перевірка відомостей про дисциплінарний проступок адвоката є початковою стадією дисциплінарного провадження стосовно адвоката. Розкриття цієї стадії відбувається в ст. 38 вказаного закону. Так, ч. 1 ст. 38 цього закону передбачено, що заява (скарга) щодо поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, реєструється кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури та не пізніше трьох днів із дня її надходження передається до дисциплінарної палати.

Після отримання такої заяви (скарги) член дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури за дорученням голови палати проводить перевірку відомостей, викладених у заяві (скарзі), та звертається до адвоката для отримання письмового пояснення по суті порушених питань (ч. 2 ст. 38 Закону). У цьому випадку потрібно врахувати те, що в Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» відсутня пряма вказівка щодо заборони самому голові дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури (далі – КДКА) проводити таку перевірку відомостей. З таких же позицій виходить і Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури, яка у своєму Рішенні – П-003/2014 від 29 травня 2014 року [2] вказує на те, що зазначеним законом не встановлені обмеження щодо проведення перевірки відомостей, викладених у скарзі (заяві) членом дисциплінарної палати, якого обрано головою дисциплінарної палати КДКА. Крім цього, вона звертає увагу на те, що пунктом 5.3.2 Рішення – 268 «Про затвердження у новій редакції Регламенту кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону» [3] до повноважень голови палати КДКА віднесено обов'язок щодо підготовки матеріалів для розгляду на засіданні палати.

Аналіз положень ст. 38 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дає можливість дійти висновку, що обов'язок здійснювати перевірку відомостей про дисциплінарний проступок адвоката, а в подальшому за результатами такої перевірки скласти довідку (яка має містити викладення обставин, виявлених під час перевірки, висновки та пропозиції щодо наявності підстав для порушення дисциплінарної справи) покладається на одного члена кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури (або ж на голову дисциплінарної палати). Однак до таких комісій може надійти протягом нетривалого часу й декілька скарг (заяв) щодо одного й того ж адвоката. У цьому випадку, як свідчить правозастосовна практика кваліфікаційно-дисциплінарних комісій (у тому числі й Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії), вони приймають протокольні рішення про те, щоб розгляд вказаних скарг (заяв) був об'єднаний в одне провадження. Наприклад, такий стан речей прослідковується в рішеннях Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 19 квітня 2013 року – IV-002/2013 [4], від 21 червня 2013 року – V-018/2013 [5], від 16 грудня 2013 року – X-001/2013 [6]. Крім того, бува-

ють випадки, коли й одна скарга (заява) вказує на систематичне вчинення адвокатом протиправних дій протягом значного проміжку часу, що ускладнює процедуру перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката.

У таких ситуаціях, на нашу думку, має бути закріплена особлива процедура перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката. Вважаємо за необхідне використати досвід адвокатської палати Воронежської області Російської Федерації, яка в п. 4.3 свого Положення «Про міри заохочення і відповідальності адвокатів адвокатської палати Воронежської області» [7] зазначає, що за необхідності голова кваліфікаційної комісії має право доручити перевірку обставин, які викладені у зверненні комісії в складі трьох членів кваліфікаційної комісії. Ми переконані, що такий стан речей, зокрема особлива процедура перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката в колегіальному складі з трьох членів, дозволить провести більш детальну перевірку вказаних відомостей та надасть можливість звести до мінімуму прояв суб'єктивного фактору під час проведення такої стадії дисциплінарного провадження стосовно адвоката.

Потрібно звернути увагу на те, що ст. 49 проекту Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (на базі законопроекту реєстр. – 1430 з врахуванням експертного висновку Ради Європи від 13 жовтня 2009 року та пропозицій від Комісії з утвердження верховенства права і зміцнення демократії) [8] передбачалося, що голова дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури протягом місяця з дня надходження скарги про дисциплінарний проступок адвоката доручає не менш як трьом членам відповідної дисциплінарної палати провести колегіальну перевірку відомостей, що містяться в скарзі.

Як ми вже зазначали, член дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, якому доручено здійснити перевірку відомостей, які викладені в заяві (скарзі) звертається до адвоката для отримання письмового пояснення по суті порушених питань. Потрібно врахувати й те, що під час складання такого письмового пояснення український законодавець надає можливість адвокату частково відійти від необхідності дотримання принципу збереження адвокатської таємниці. Так, ч. 4 ст. 22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що в разі пред'явлення клієнтом вимог до адвоката у зв'язку з адвокатською діяльністю адвокат звільняється від обов'язку збереження адвокатської таємниці в межах, необхідних для захисту його прав та інтересів. У такому випадку суд, орган, що здійснює дисциплінарне провадження стосовно адвоката, інші органи чи посадові особи, які розглядають вимоги клієнта до адвоката або яким стало відомо про пред'явлення таких вимог, зобов'язані вжити заходів для унеможливлення доступу сторонніх осіб до адвокатської таємниці та її розголошення.

На жаль, за законодавством України залишаються не врегульованими питання ні щодо процедури

отримання такого пояснення, ні щодо наслідків, коли адвокат відмовляється від їх надання.

Звернення члена дисциплінарної палати до адвоката для отримання вказаного пояснення не є диспозитивною складовою, а відноситься до імперативних умов здійснення дисциплінарного провадження. До такого висновку дає можливість дійти аналіз рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури – III-008/2014 від 29 травня 2014 року [9], яким було скасовано рішення дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Кіровоградської області від 25 листопада 2013 року. Однією з основних підстав скасування останнього рішення стало те, що в матеріалах справи не містилося доказів звернення до адвоката для отримання письмового пояснення по суті порушених питань. Тобто таке звернення повинно бути реалізовано в такий спосіб, який надав би можливість здійснити фіксацію його здійснення. На нашу думку, такими способами має бути, наприклад, надсилання зазначеного звернення поштою рекомендованим листом із повідомленням про вручення, через кур'єра, під особисту розписку такого адвоката, телеграмою, факсом та за допомогою інших засобів зв'язку, що забезпечують фіксацію здійснення такого повідомлення.

Потрібно врахувати й те, що законодавством встановлена вимога про необхідність отримання саме письмового пояснення по суті порушених питань. Не можна прирівняти до такої форми отримання пояснення, зокрема надіслання його адвокатом за допомогою електронної пошти. Про це йдеться, наприклад, у Рішенні Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури – IX-004/13 від 12 листопада 2013 року [10], яким було скасовано рішення дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Донецької області від 24 квітня 2013 року. Скасовуючи вказане Рішення, Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури вказує на те, що членом дисциплінарної палати КДКА Донецької області складено довідку про встановлення електронної адреси адвоката, але таке пояснення адвоката здійснено без підпису та дати складання.

Певна проблема у фактичній реалізації такого звернення полягає й в тому, що в законодавстві відсутня норма, яка б чітко визначала за якою адресою повинно бути здійснено повідомлення адвоката. Виходячи із цієї прогалини, низка регіональних кваліфікаційно-дисциплінарних комісій здійснюють повідомлення за місцем проживання адвоката. Аналіз правозастосовної практики Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури дає можливість дійти до висновку, що такою адресою повинна бути адреса робочого місця адвоката, яка зазначена в Єдиному реєстрі адвокатів України. Такий висновок дає можливість зробити, наприклад, аналіз рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури – II-026/2014 від 14 березня 2014 року [11] та вже згаданого рішення – IX-004/13 від 12 листопада 2013 року [10].

Ми підтримуємо таку практику Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, оскільки

відповідно до ч. 3 ст. 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дисциплінарне провадження стосовно адвоката здійснюється кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури за адресою робочого місця адвоката, зазначеного в Єдиному реєстрі адвокатів України. Крім того, відповідно до п. 4.3.2. згаданого Рішення – 268 «Про затвердження у новій редакції Регламенту кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону» під час вирішення питання про дисциплінарну відповідальність адвоката юрисдикція кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури розповсюджується на адвокатів, адреса робочого місця яких, відповідно до Єдиного реєстру адвокатів України, визначена в цій територіально-адміністративній одиниці, за виключенням випадків, установлених Радою адвокатів України. Потрібно врахувати й те, що за достовірність відомостей, які внесені або підлягають внесенню до Єдиного реєстру адвокатів України, відповідає адвокат особисто, оскільки відповідно до ч. 3 ст. 17 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» на нього покладається обов'язок у триденний строк із дня зміни таких відомостей, письмово повідомити про них раду адвокатів регіону за адресою свого робочого місця, крім випадків, якщо ці зміни вносяться на підставі рішення кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

Також національним законодавством не врегульованими залишаються питання про подальші дії члена дисциплінарної палати в тому випадку, якщо адвокат фактично відсутній за адресою, яка вказана в Єдиному реєстрі адвокатів України або ж ігнорує вимоги такого члена щодо надання письмового пояснення. Наслідком таких ситуацій, як правило, є те, що члени дисциплінарної палати змушені, використовуючи різноманітні засоби зв'язку, неодноразово звертатися до адвоката з проханням (вимогою) надати такі пояснення. Приклад першої ситуації прослідковується в рішенні Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури – VI-006/2013 від 26 липня 2013 року [12]. Так, вказаним рішенням встановлено, що пропозиція адвокату надати пояснення по суті порушених питань спочатку надсилалася листом, а потім й телеграмою. Однак ні лист, ні телеграму не було доставлено у зв'язку з неможливістю їх вручення адресату, а в подальшому із зазначенням, що адресат вибув. Крім цього, член дисциплінарної палати, якому доручено проведення перевірки відомостей, викладених у скарзі, неодноразово безрезультатно намагався зв'язатися з адвокатом за допомогою телефонного зв'язку.

Що стосується другої ситуації, то вона розкривається в рішенні Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури – V-016/2013 від 21 червня 2013 року [13]. У цьому рішенні вказується на те, що член дисциплінарної палати двічі за допомогою листів, а дисциплінарна палата за допомогою телеграми зверталися до адвоката щодо надання пояснень із приводу скарги. Також зазначається те, що адвокат у телефонній розмові із членом дисциплінарної комісії спочатку обіцяв надати пояснення, потім заявив, що

знаходиться у відпустці, а останнім часом не відповідає на телефонні дзвінки.

Враховуючи вищевикладене, вважаємо за необхідне внести зміни до національного законодавства, якими чітко встановити, що надання письмового пояснення по суті порушених питань є обов'язком адвоката. А умисне ухилення від виконання вказаного обов'язку повинно розцінюватися в якості неповаги до адвокатури в цілому та органів адвокатського самоврядування зокрема. Подібної позиції дотримується і віце-президент адвокатської палати Санкт-Петербурга А.С. Савич, який вказує на необхідність «прийняття такої норми, коли стане неможливою ситуація неявки адвоката за викликом органів адвокатського самоврядування у зв'язку з порушенням дисциплінарної справи, а обов'язок у цьому випадку брати участь у перевірці скарги, обов'язок давати пояснення стане статусним обов'язком кожного адвоката» [14, с. 34].

Потреба в такому регулюванні полягає в тому, що пояснення адвоката є важливим засобом встановлення фактичних обставин справи, оскільки він є безпосереднім учасником спірних правовідносин. Крім цього, існує потреба у встановленні граничного строку для надання адвокатом такого письмового пояснення. На нашу думку, встановлення п'ятиденного терміну з моменту отримання відповідного повідомлення для надання адвокатом письмового пояснення, з одного боку, не буде затягувати загальний строк розгляду дисциплінарного проведення відносно адвоката, а з іншого – є достатнім для адвоката з метою формування вказаного пояснення.

Викликає певний інтерес і положення ч. 2 ст. 22 Закону Республіки Білорусь «Про адвокатуру і адвокатську діяльність у Республіці Білорусь» від 30 грудня 2011 року – 334-3 [15], у якій вказується, що відмова адвоката від дачі письмового пояснення не є перешкодою для порушення дисциплінарного провадження. На нашу думку, існує потреба в закріпленні подібної норми і в національному законодавстві. Таке правове регулювання надасть можливість порушувати дисциплінарною палатою відповідні провадження і в разі фактичної відсутності адвоката за адресою його робочого місця, яка була вказана ним у відомостях, що містяться в Єдиному реєстрі адвокатів України. У такому разі потрібно виходити з того, що, як уже відмічалось, на адвоката покладається відповідальність за достовірність інформації, яка міститься в Єдиному реєстрі адвокатів України, а тому його фактична відсутність за вищевказаною адресою не повинна розглядатися як перешкода для порушення дисциплінарного провадження.

На стадії перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката члени дисциплінарної палати повинні виходити з того, що на цій стадії ще нема винної особи, і вони повинні встановлювати наявність у діяннях адвоката ознак дисциплінарної відповідальності, а не вирішувати питання про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності. З подібних позицій виходить і О.В. Просянюк, яка вказує, що «у випадку надходження

скарги, адвокатуві направляється звернення задля отримання пояснень. На цій стадії важливо усвідомлювати, що такий запит не означає вину адвоката, навіть порушення дисциплінарного провадження ще не означає, що на адвоката в результаті будуть накладені санкції» [16, с. 6].

На жаль, не всі регіональні кваліфікаційно-дисциплінарні комісії дотримуються вказаного твердження. Це підтверджує, наприклад, рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури – ПІ-016/2014 від 30 травня 2014 року [17]. Зазначеним рішенням вказується на недолік рішення дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури м. Києва від 24 вересня 2013 року (про порушення дисциплінарної справи стосовно адвоката), оскільки дисциплінарна палата, оцінюючи пояснення адвоката, документи (відомості), отримані палатою на стадії перевірки, фактично робить висновок не про наявність ознак дисциплінарного проступку в діянні адвоката, відомості про які містяться в скарзі, а про наявність підстав для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності. У цьому випадку Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури доходить до висновку, що оцінку всім обставинам, встановленим у ході дисциплінарного провадження, дисциплінарна палата повинна робити за наслідками розгляду справи на стадії прийняття рішення за дисциплінарною справою, а не за наслідками проведення перевірки за скаргою.

Для перевірки відомостей, що викладені в заяві (скарзі), щодо поведінки адвоката член дисциплінарної палати певної кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, який виступає в ролі «посадової фігури органу адвокатського самоврядування» [18, с. 196], наділяється певними законними правами, а саме:

- правом опитувати осіб, яким відомі обставини вчинення діяння, що має ознаки дисциплінарного проступку;
- правом отримувати за письмовим запитом від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадських об'єднань, фізичних осіб необхідну для проведення перевірки інформацію, крім інформації з обмеженим доступом.

Щодо другого права, то п. 3 ч. 2 ст. 38 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено обов'язок вищевказаних осіб, яким надіслано запит члена дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, не пізніше десяти робочих днів із дня отримання запиту надати відповідну інформацію, копії документів. Для того, щоб така норма не стала декларативною, українським законодавцем було закріплено положення, за яким відмова в наданні інформації на запит члена дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання інформації, що не відповідає дійсності, тягнуть за собою відповідальність, передбачену за-

коном. Така відповідальність визначена ч. 3 ст. 212-3 Кодексу України про адміністративне правопорушення і передбачає накладення штрафу на посадових осіб від двадцяти п'яти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Процедура складання протоколів про адміністративні правопорушення за ч. 3 ст. 212-3 Кодексу України про адміністративне правопорушення та порядок ведення діловодства в цих справах регулюється рішенням Ради адвокатів України від 19 листопада 2013 року – 238 «Про затвердження в новій редакції Порядку оформлення головою ради адвокатів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя або уповноваженим радою членом ради адвокатів матеріалів про адміністративні правопорушення» [19]. Відповідно до вказаного Рішення протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ч. 3 ст. 212-3 вказаного кодексу складаються головою ради адвокатів Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя та/або уповноваженим(и) відповідною радою членом(ами) ради адвокатів. У свою чергу сама справа про вказане адміністративне правопорушення розглядається вже суддями районного, районного в місті (міського, міськрайонного) суду (ст. 221 Кодексу України про адміністративне правопорушення).

Враховуючи вказане, можна дійти до висновку, що член дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії, який отримав доручення голови палати на проведення перевірки відомостей, що викладені в заяві (скарзі), наділяється достатніми правами (реалізація яких додатково гарантується зазначеними санкціями) для виконання покладених на нього повноважень. Слушною в цьому випадку є і думка О.В. Просянюк, яка, відзначаючи прогресивність змін до порядку розгляду дисциплінарного провадження щодо адвоката, вказує на те, що «визначення таких повноважень дає можливість члену КДКА дистанціюватися від позиції скаржника, яка часто ґрунтується на емоціях, та з холодною головою оцінити весь обсяг зібраних матеріалів, які підтверджують або спростовують обставини, викладені в заяві» [20, с. 1].

У цьому випадку можна повністю погодитися з позицією Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, яка у своєму рішенні – I-009/2014 від 23 січня 2014 року [21] відмічає, що посилення в рішенні дисциплінарної палати КДКА Запорізької області на те, що в неї немає можливості в повному обсязі здійснити перевірку фактів, викладених у скарзі (так як для цього необхідно мати повноважен-

ня на проведення слідчих та інших процесуальних дій), є безпідставним.

За результатами перевірки відомостей членом дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури складається довідка, яка має містити викладення обставин, виявлених під час перевірки, висновки та пропозиції щодо наявності підстав для порушення дисциплінарної справи (п. 5 ч. 2 ст. 38 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»). Не зважаючи на те, що така норма закріплена в законі в імперативній формі, деякі регіональні кваліфікаційно-дисциплінарні комісії не дотримуються її. Так, у рішенні Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури – II-004/2014 від 13 березня 2014 року [22] встановлено, що в порушення вимог ч. 2 ст. 38 вказаного закону в матеріалах перевірки стосовно адвоката відсутня довідка члена дисциплінарної палати. Така обставина слугувала однією з основних підстав для скасування рішення дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Дніпропетровської області – 074/ДПП-13 від 07 серпня 2013 року про порушення дисциплінарної справи стосовно адвоката та рішення – 090/ДПР-13 від 04 вересня 2013 року про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності. Подібна ситуація прослідковується і в рішенні Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури – IV-004/2014 від 19 червня 2014 року [23] та – IV-0023/2014 від 20 червня 2014 року [24].

Після проведення перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката заява (скарга) про дисциплінарний проступок адвоката, довідка та всі матеріали перевірки подаються на розгляд дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

Висновки. Враховуючи вищевказане, можна дійти висновку, що український законодавець із прийняттям Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» на значно вищому рівні врегулював питання, що стосується процедури притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності, зокрема й щодо такої стадії як перевірка відомостей про дисциплінарний проступок адвоката. Незважаючи на всю прогресивність у правовому регулюванні цієї початкової стадії дисциплінарного провадження стосовно адвоката, слід констатувати той факт, що українське законодавство не позбавлене низки недоліків та прогалин. А такий стан речей свідчить про необхідність якнайшвидше внести зміни до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» задля їх усунення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 5 липня 2012 р. – 5076-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 62. – Ст. 17.
2. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 29 травня 2014 року – III-003/2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdk.org/rishennya-iii-0032014>.
3. Про затвердження у новій редакції Регламенту кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону : рішення Ради адвокатів України від 17 грудня 2013 року – 268 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1041.57806.0>.
4. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 19 квітня 2013 року – IV-002/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdk.org/rishennya-iv-0022013/>.
5. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 21 червня 2013 року – V-018/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdk.org/rishennya-v-0182013/>.

6. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 16 грудня 2013 року – X-001/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdkka.org/rishennya-x-0012013/>.
7. Положение о мерах поощрения и ответственности адвокатов адвокатской палаты Воронежской области, утвержденное конференцией адвокатской палаты Воронежской области Российской Федерации от 7 декабря 2002 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.advpalata.vrn.ru/d_work6.html.
8. Проект Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність (на базі законопроекту реєстр. – 1430 з врахуванням експертного висновку Ради Європи від 13 жовтня 2009 року та пропозицій від Комісії з утвердження верховенства права і зміцнення демократії) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdkka.com.ua/news-72.html>.
9. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 29 травня 2014 року – III-008/2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdkka.org/rishennya-iii-0082014/>.
10. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 12 листопада 2013 року – IX-004/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdkka.org/rishennya-ix-0042013/>.
11. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 14 березня 2014 року – II-026/2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdkka.org/rishennya-ii-0262014/>.
12. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 26 липня 2013 року – VI-006/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdkka.org/rishennya-vi-0062013/>.
13. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 21 червня 2013 року – V-016/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdkka.org/rishennya-v-0162013/>.
14. Савич А.С. Каждый адвокат обязан быть приличным человеком / А.С. Савич // Адвокатский курьер. – 2012. – № 5. – С. 31–36.
15. Об адвокатуре и адвокатской деятельности в Республике Беларусь : Закон Республики Беларусь от 30 декабря 2011 года – 334-З [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.minjust.by/dfiles/1474252545.doc>.
16. Адвокатське самоврядування та захист прав адвокатів // Вісник асоціації правників України. – 2014. – № 7–8. – С. 6–7.
17. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 30 травня 2014 року – III-016/2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdkka.org/rishennya-iii-0162014/>.
18. Фіолевський Д. П. Адвокатура : [підручник] / Д.П. Фіолевський. – 3-тє вид., випр. і доп. – К. : Алерта, 2014. – 624 с.
19. Про затвердження в новій редакції Порядку оформлення головою ради адвокатів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя або уповноваженим радою членом ради адвокатів матеріалів про адміністративні правопорушення : рішення Ради адвокатів України від 19 листопада 2013 року – 238 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MUS22268.html.
20. Не можу залишатись осторонь, коли хтось потребує мого втручання як адвоката : [інтерв'ю з членом Київської міської кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури О. Просянюк / записала Ю. Сахарова] // Закон і бізнес. – 2014. – № 6 (1148). – С. 12–13.
21. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 23 січня 2014 року – I-009/2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdkka.org/rishennya-i-0092014/>.
22. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 13 березня 2014 року – II-004/2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdkka.org/rishennya-ii-0042014/>.
23. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 19 червня 2014 року – IV-004/2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdkka.org/rishennya-iv-0042014/>.
24. Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 20 червня 2014 року – IV-023/2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdkka.org/rishennya-iv-0232014/>.

УДК 347.998.85 (477)

ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ DEFINITION EFFICIENT OF THE ADMINISTRATIVE COURTS

Соловійов І.М.,

*здобувач кафедри організації судових та правоохоронних органів
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

У науковій статті зроблена спроба аналізу діяльності адміністративного суду. Наголошено на характерних особливостях цієї діяльності, до яких належить одночасно предметна та суб'єктна єдність. Визначено основну мету діяльності адміністративних судів. Надано визначення ефективності діяльності адміністративних судів.

Ключові слова: адміністративний суд, ефективність, діяльність адміністративного суду, правосуддя, ефективність діяльності адміністративного суду.

В научной статье сделана попытка анализа деятельности административного суда. Отмечено характерные особенности этой деятельности, к которым относится предметная и субъектная общность. Определена основная цель деятельности административных судов. Дано определение эффективности деятельности административных судов.

Ключевые слова: административный суд, эффективность, деятельность административного суда, правосудие, эффективность деятельности административного суда.

The scientific article attempts analysis of the activities administrative court. Observed characteristics of this activity, which include both objective and subjective entity. The dependence of the main objectives of administrative courts. Courtesy of determining the efficient of the administrative courts.

Key words: administrative court, efficient, activity administrative court, justice, effectiveness of the administrative court.